

progetto cofinanziato da

UNIONE
EUROPEA

Milano

Comune
di Milano

Assessorato Famiglia Scuola
e Politiche Sociali

MINISTERO
DELL'INTERNO

COME...

*Percorsi di accoglienza, integrazione,
educazione interculturale*

Fondo europeo per l'integrazione di cittadini di paesi terzi

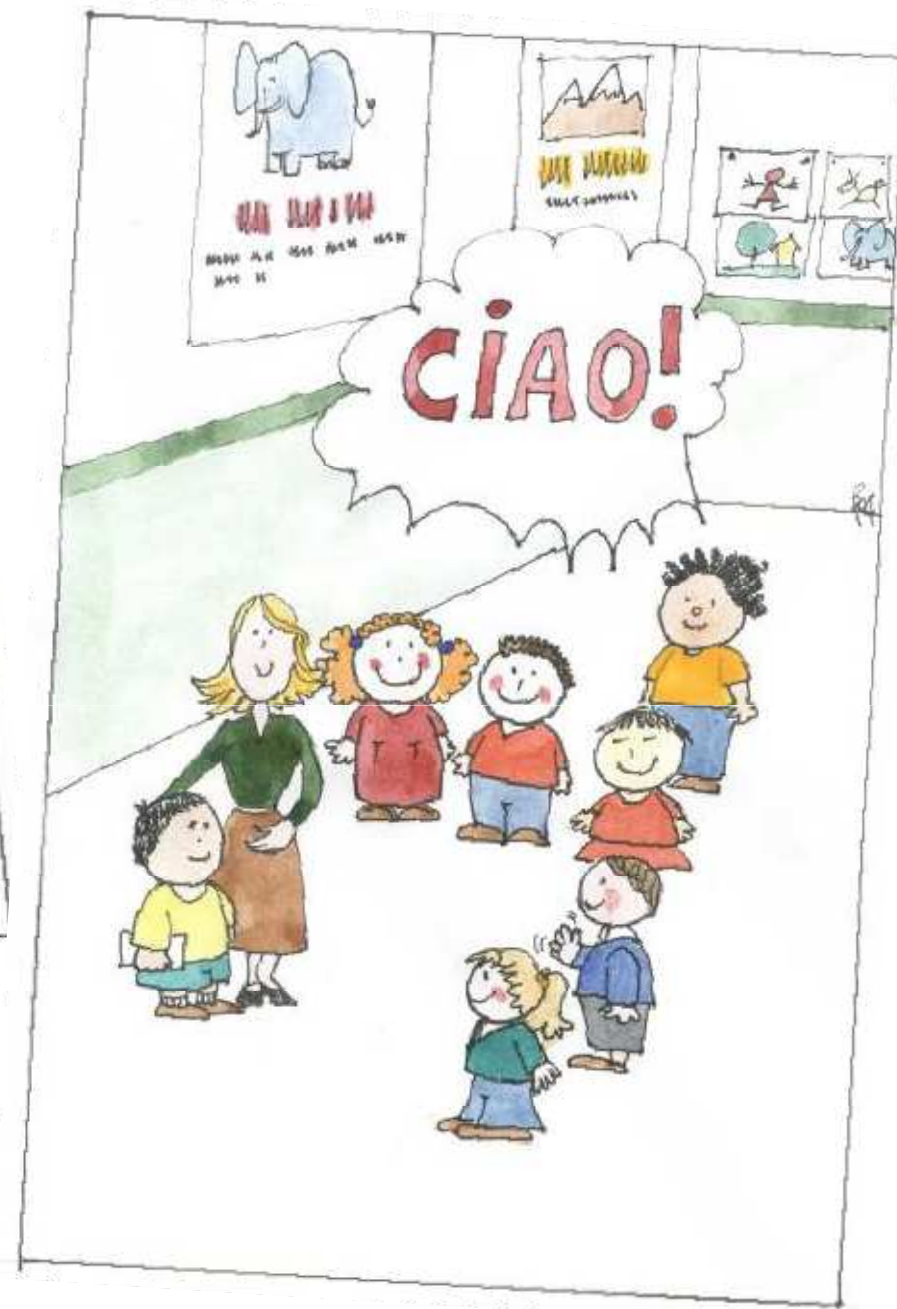
**AI GENITORI STRANIERI
PRINDËRVE TË HUAJ**

**Come funziona la scuola primaria in Italia
Si funksionon shkolla fillore në Itali**

Italiano/albanese/shqip

12 prime informazioni per l'accoglienza dei vostri bambini
12 Informacionet fillestare për mikpritjen e fëmijëve tuaj

**Aprile 2011
Prill 2011**

BENVENUTI nel nostro paese e nelle nostre scuole

Prima di tutto diciamo a voi e ai vostri figli “Benvenuti” in Italia e nella scuola italiana.
Vi diamo poi alcune informazioni sulla scuola primaria.

Iscrivete i vostri figli subito anche se l'anno scolastico è già cominciato e ricordate che tutti i bambini hanno diritto ad andare a scuola anche se non sono in regola con le norme sul soggiorno (ONU, Convenzione Internazionale sui Diritti dell'Infanzia, Art. 28 e DPR 394/99).

MIRËSEVINI në vendin tonë dhe në shkollat tona

Para së gjithash ju themi ju dhe fëmijëve tuaj “Mirësevini” në Itali dhe në shkollën italiane.
Ju japim disa informacione për shkollën fillore.

Rregjistroni menjëherë fëmijët tuaj edhe nëse viti shkollor tashmë ka filluar dhe kini parasysh se të gjithë fëmijët kanë të drejtë të shkojnë në shkollë edhe nëse nuk janë në rregull me ligjet mbi qëndrimin (OKB, Konventa Ndërkombëtare mbi të Drejtat e Fëmijëve, Neni 28 dhe DPR 394/99).

1. QUANTI ANNI DURA LA SCUOLA IN ITALIA? SA VJET ZGJAT SHKOLLA NË ITALI?

Asilo nido	fino a 3 anni
Scuola dell'infanzia	da 3 a 6 anni
Scuola primaria	da 6 a 11 anni
Scuola secondaria di 1° grado	da 11 a 14 anni
Scuola secondaria di 2° grado	oltre 14 anni

Scuola primaria

Si devono iscrivere al 1° anno i bambini e le bambine che compiono i 6 anni di età entro il 31 dicembre dell'anno scolastico di riferimento.

Il primo ciclo d'istruzione dura 8 anni:

- 5 anni di scuola primaria
- 3 anni di scuola secondaria di primo grado

Dopo la scuola secondaria di 1° grado, i ragazzi devono frequentare 2 anni di scuola secondaria di 2° grado

La scuola primaria è gratuita. I libri vengono dati dalla scuola; le famiglie devono comprare i quaderni, le penne, i colori, ecc.

Chiedete agli insegnanti l'elenco del materiale.

Çerdhja	Deri në 3 vjeç
Shkolla e fëmijërisë (kopshti)	Nga 3 deri në 6 vjeç
Shkolla fillore	Nga 6 deri në 11 vjeç
Shkolla dytësore e shkallës së parë (cikli i mesëm i ulët)	Nga 11 deri në 14 vjeç
Shkolla dytësore e shkallës së dyte (cikli i mesëm)	Mbi 14 vjeç

Shkolla fillore

Duhet të rregjistrohen në klasën e parë fëmijët që mbushin 6 vjeç brenda 31 dhjetorit të vitit shkollor të cilit i referohemi.

Cikli i parë i shkollimit zgjat 8 vjet :

- 5 vjet të shkollës fillore
- 3 vjet të shkollës dytësore të shkallës së parë

Mbas shkollës dytësore të shkallës së parë, nxënësit duhet të ndjekin 2 vjet të shkollës dytësore të shkallës së dytë

Shkolla fillore është falas. Librat jepen nga shkolla; familja duhet të blejë fletoret, penat, bojërat.

Kërkojini mësuesve listën e materialeve

2. QUALI DOCUMENTI CI VOGLIONO PER ISCRIVERE I BAMBINI ALLA SCUOLA PRIMARIA? ÇFARË DOKUMENTASH NEVOJITEN PËR TË RREGJISTRUAR FËMIJET NË SHKOLLËN FILLORE?

Per iscrivere il bambino a scuola il genitore deve compilare il modulo fornito dalla segreteria. In esso autocertifica la data di nascita dell'alunno e tutte le altre informazioni richieste.

Se ha i seguenti documenti

- certificato di nascita
  - certificato di vaccinazione
  - dichiarazione della scuola frequentata nel paese d'origine
- li può consegnare alla segreteria.

In mancanza di questa documentazione, il genitore dichiara sotto la propria responsabilità, la classe frequentata dal figlio nel paese d'origine.

Al momento dell'iscrizione si compilano i moduli per:

- la scelta del tipo di scuola (vd. numero 3)
- l'insegnamento della religione cattolica (vd. numero 6)
- l'iscrizione alla refezione scolastica (vd. numero 4)
- l'iscrizione al pre-scuola e ai giochi serali

Se non avete il certificato di vaccinazione chiedete alla segreteria l'indirizzo dell'Asl più vicina.

Për rregjistrimin e fëmijës, prindi duhet të plotësojë një formular i cili jepet në sekretari. Aty ju vetëdeklaroni datëlindjen e fëmijës dhe të gjitha informacionet e kërkuara.

Nëse jeni të pajisur me dokumentet e mëposhtme

- certifikatë lindje
- librezën e vaksinave
- deklaratën e lëshuar nga shkolla që nxënësi ka ndjekur në vendin nga vjen

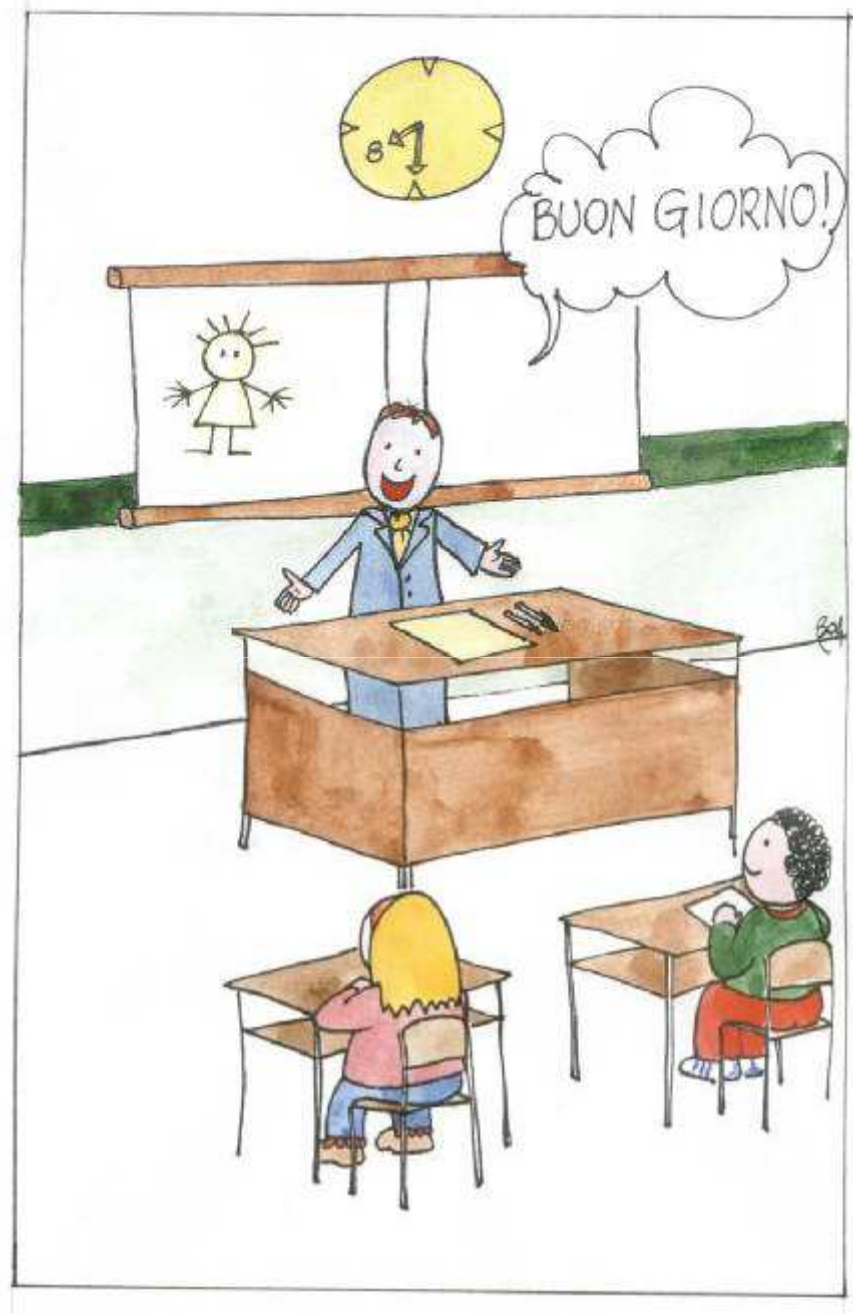
mund t'i dorëzoni në sekretari.

Kur nuk është i pajisur me këto dokumente, prindi nën përgjegjësinë e tij deklaron klasën që frekuentonte fëmija në vendin nga vjen

Ne momentin e rregjistrimit duhet të plotësohen formularët për:

- Zgjedhjen e tipologjisë së shkollës (shih numrin 3)
- Mësimin e fesë katolike
- Rregjistrimin për mensën (shih numrin 4)
- Rregjistrimin në orarin para mësimi ose lojërat pas mësimi

Ne rast se nuk keni certifikatën e vaksinave duhet ta kërkonte tek sekretaria e Asl më të afërme.

3. SCUOLA A “TEMPO PIENO” O A “TEMPO NORMALE”? MËSIM ME “KOHË TË PLOTË” APO “KOHË NORMALE”?

In molte scuole i genitori possono scegliere fra due possibilità di orario e di organizzazione scolastica:

- **la classe a “tempo pieno”:**

40 ore settimanali dal lunedì al venerdì dalle 8.30 alle 16.30
(40 ore comprensive di mensa)

- **la classe a “tempo normale”:**

24, 27 o 30 ore settimanali

L'orario settimanale (1, 2, 3 o 4 pomeriggi) è stabilito dalla singola scuola.

Non c'è obbligo di refezione scolastica.

Le lezioni cominciano alle 8.30.

E' importante essere puntuali.

Chiedete subito l'orario della classe di vostro figlio

Në shumë shkolla prindërit mund të zgjedhin ndërmjet dy mundësive të orarit dhe organizimit shkollor:

- **klasa me “orar të zgjatur”**

40 orë në javë nga e hëna deri të premten në orarin 8.30 – 16.30
(në 40 orë përfshihen edhe orët e mensës)

- **klasa me “orar normal”:**

24, 27 ose 30 orë në javë

Orari javor (1, 2 3 ose 4 pasdite) vendoset nga secila shkollë.

Frekuentimi i mensës nuk është i detyruar.

Mësimi fillon në 8.30.

Është e rëndësishme të jeni të përpiktë me orarin

Kërkoni menjëherë orarin e fëmijës tuaj

4. COME SI ISCRIVONO I BAMBINI ALLA REFEZIONE? SI RREGJISTROHEN FEMIJET PER TE FREKUENTUAR MENSEN?

In alcune scuole (a Milano in tutte) vi è il servizio di refezione scolastica. I genitori pagano per il pranzo una retta diversa secondo il reddito della famiglia.

E' possibile chiedere una dieta speciale per motivi di salute o per motivi religiosi.

Per iscriversi alla refezione scolastica si deve compilare il modulo prestampato che viene consegnato dalla Segreteria Comunale. Se il genitore chiede la riduzione della retta della refezione scolastica, deve compilare il modulo che gli verrà consegnato dalla segreteria. Occorre presentare la carta d'identità del genitore (o il passaporto).

Alla segreteria della scuola si consegnano

- Il documento ISEE (rilasciato dal comune)
- la richiesta di dieta speciale per motivi religiosi o di salute.

Per eventuali domande o per qualsiasi altro problema rivolgetevi alla segreteria della scuola.

Në disa shkolla (për Milano në të gjitha) ofrohet shërbimi i mensës.

Prindërit paguajnë për dreken një kuote në bazë të të ardhurave të familjes.

Është e mundur të kërkohet një dietë speciale për motive shëndeti ose fetare.

Për tu rregjistruar në shërbimin e mensës duhet të plotësohet formulari që ju dorëzohet nga Sekretaria e Komunës.

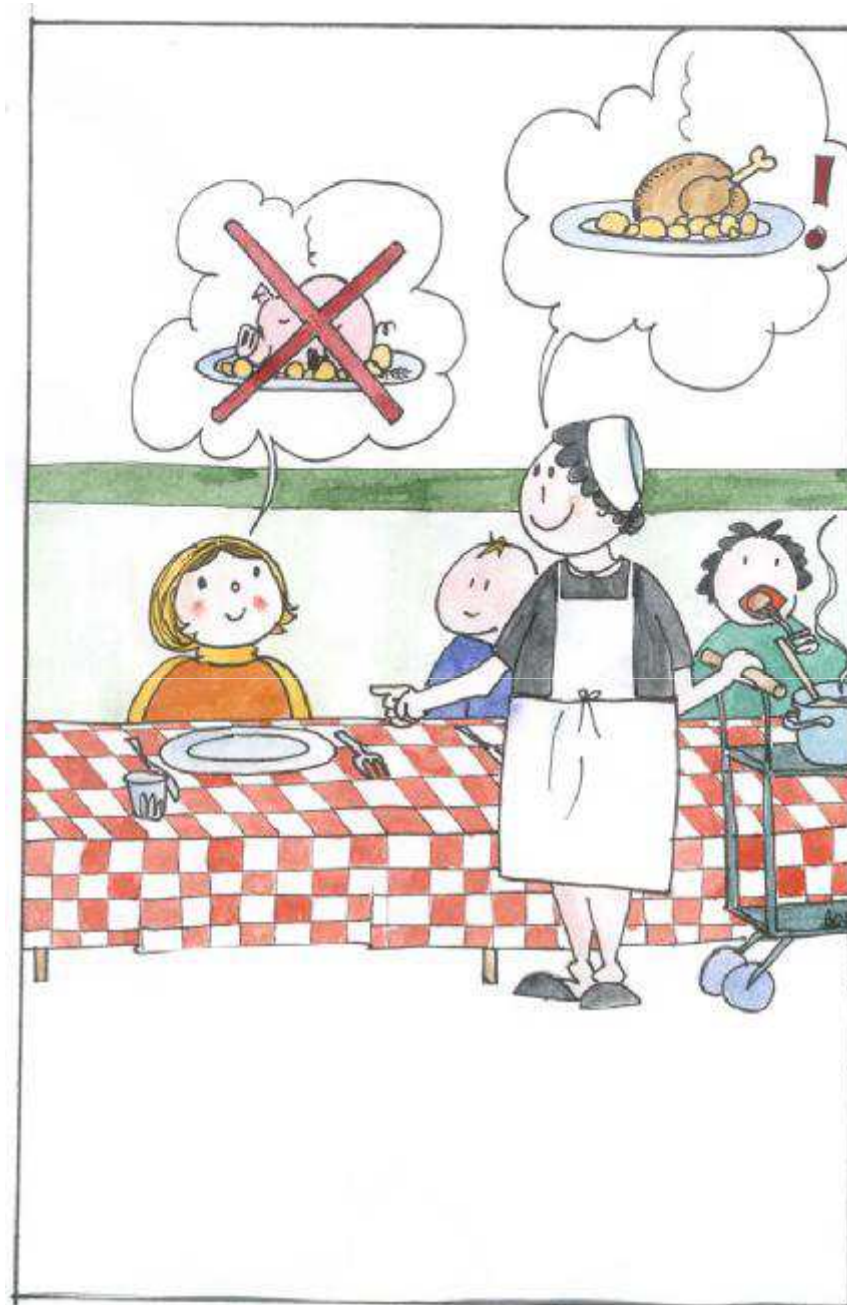
Nëse prindi kërkon reduktimin e kuotës së pagesës për mensën, duhet të plotësojë një formular që i dorëzohet nga sekretaria.

Duhet të paraqitet edhe letërnjoftimi i prindit (ose pasaporta).

Në sekretarinë e shkollës dihet paraqitur

- Dokumenti ISEE i lëshuar nga komuna
- Kërkesa për dietën speciale për motiv fetar ose shëndeti.

Në rast pyetjesh ose problemesh drejtoheni sekretarisë së shkollës.

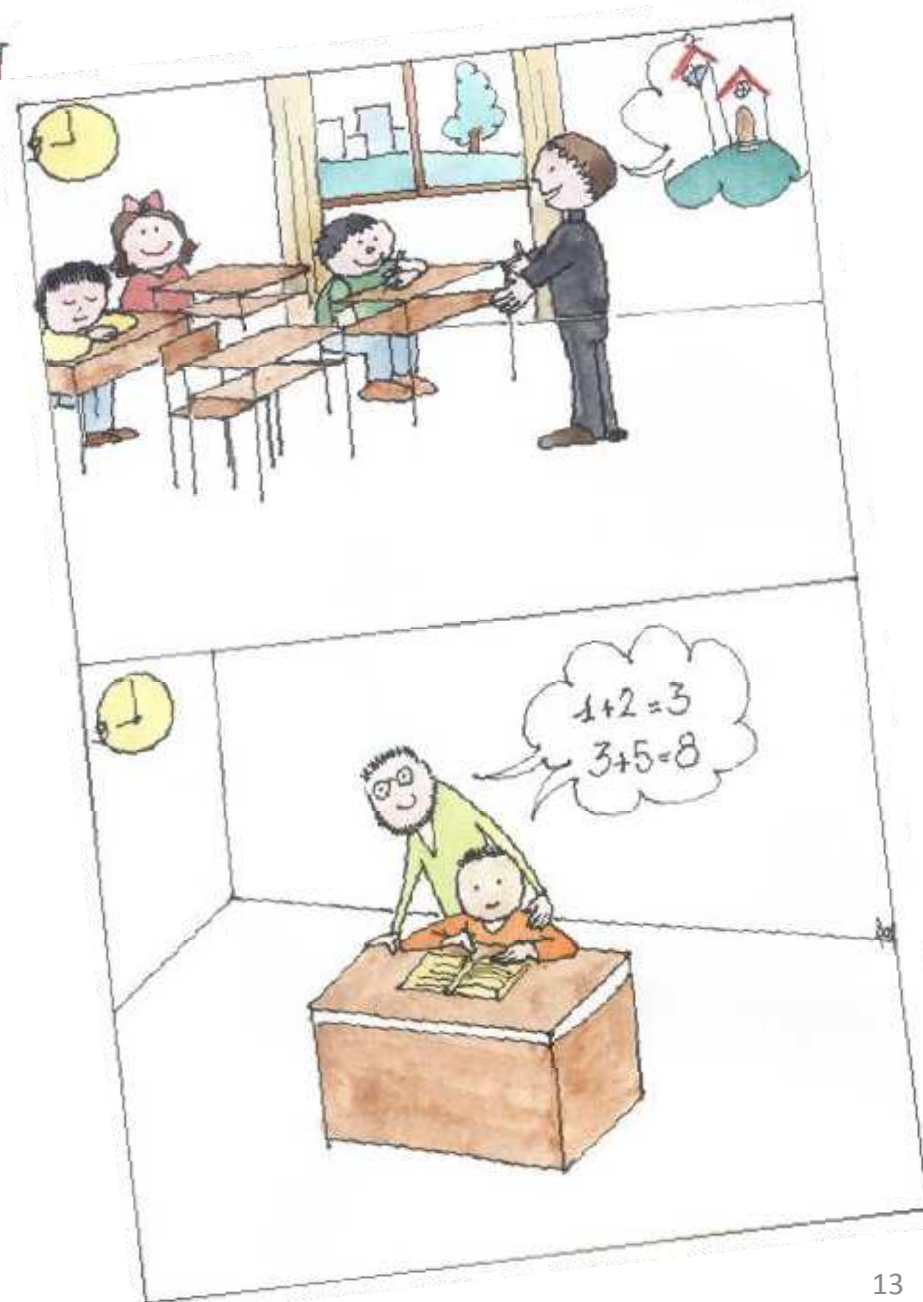
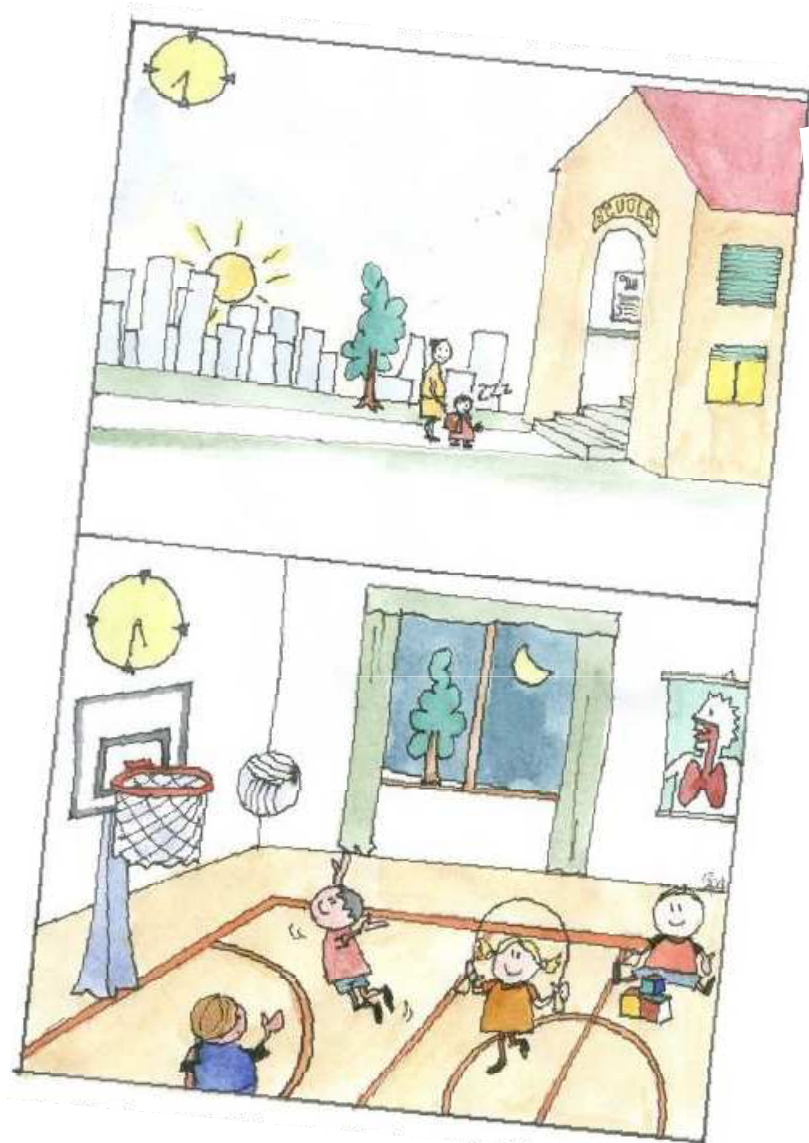
5. SE I GENITORI INIZIANO PRESTO IL LAVORO E FINISCONO TARDI? KUR PRINDËRIT FILLOJNË PUNËN SHPEJT OSE MBAROJNË VONË?

Per venire incontro a questi problemi in alcune scuole ci sono anche attività di pre-scuola (la mattina dalle 7.30 all'inizio delle lezioni) e i giochi serali (dalle 16.30 alle 17.30).

Chiedete alla segreteria della scuola informazioni sulla domanda da presentare.

Për të zgjidhur këto probleme në disa shkolla zhvillohen aktivitete para orarit të mësimt (në mëngjes nga ora 7.30 deri ne fillim te mësimt) dhe lojërat e pasdites (nga ora 16.30 deri në 17.30).

Kërkojini sekretarisë së shkollës informacionet mbi kërkesën që duhet të paraqisni.

6. INSEGNAMENTO DELLA RELIGIONE CATTOLICA O SCELTA ALTERNATIVA? MESIMI I FESE KATOLIKE APO ZGJEDHJE ALTERNATIVE?

Per due ore alla settimana è previsto l'insegnamento della religione cattolica.

Al momento dell'iscrizione i genitori devono dichiarare se scelgono di:

Avvalersi

Non avvalersi

di tale insegnamento.

Se i genitori decidono di non far studiare la religione cattolica ai loro figli devono scegliere tra 3 possibilità alternative:

- attività didattiche e formative
- attività di studio e/o di ricerca individuale con assistenza di personale docente
- non frequenza della scuola nelle ore di religione (entrata posticipata/uscita anticipata)

Dy orë në javë parashikohet mësimi i fesë katolike .

Në momentin e regjistrimit prindi duhet të deklarojë zgjedhjen:

Të ndjekë

Të mos ndjekë

mësimin e fesë

Në rast se prindërit zgjedhin që fëmija të mos ndjekë mësimin e fesë duhet të vendosin për këto 3 alternativa:

- Aktivitete mësimore
- Aktivitete studimi / ose kërkimi individual me ndihmën e personeli mësues
- Të mos frekuentoje shkollën në orët e fesë (të hyjë më vonë ose të dalë para kohe)

7. QUAL È IL CALENDARIO SCOLASTICO? CILI ESHTË KALENDAARI SHKOLLOR?

La scuola dura circa 9 mesi.

Comincia verso la metà di settembre e finisce a metà giugno.

Ci sono due periodi di vacanza:

- due settimane a Natale (di solito dal 23 dicembre al 6 gennaio)
- circa una settimana a Pasqua (in marzo o in aprile).

Altri giorni di vacanza sono distribuiti durante l'anno e dipendono dalle decisioni delle singole scuole.

La scuola vi informerà ogni volta con un avviso sul diario del vostro bambino.

Controllate sempre il diario!

Shkolla zgjat rreth 9 muaj.

Fillon në mes të shtatorit dhe mbaron në mes të qershorit.

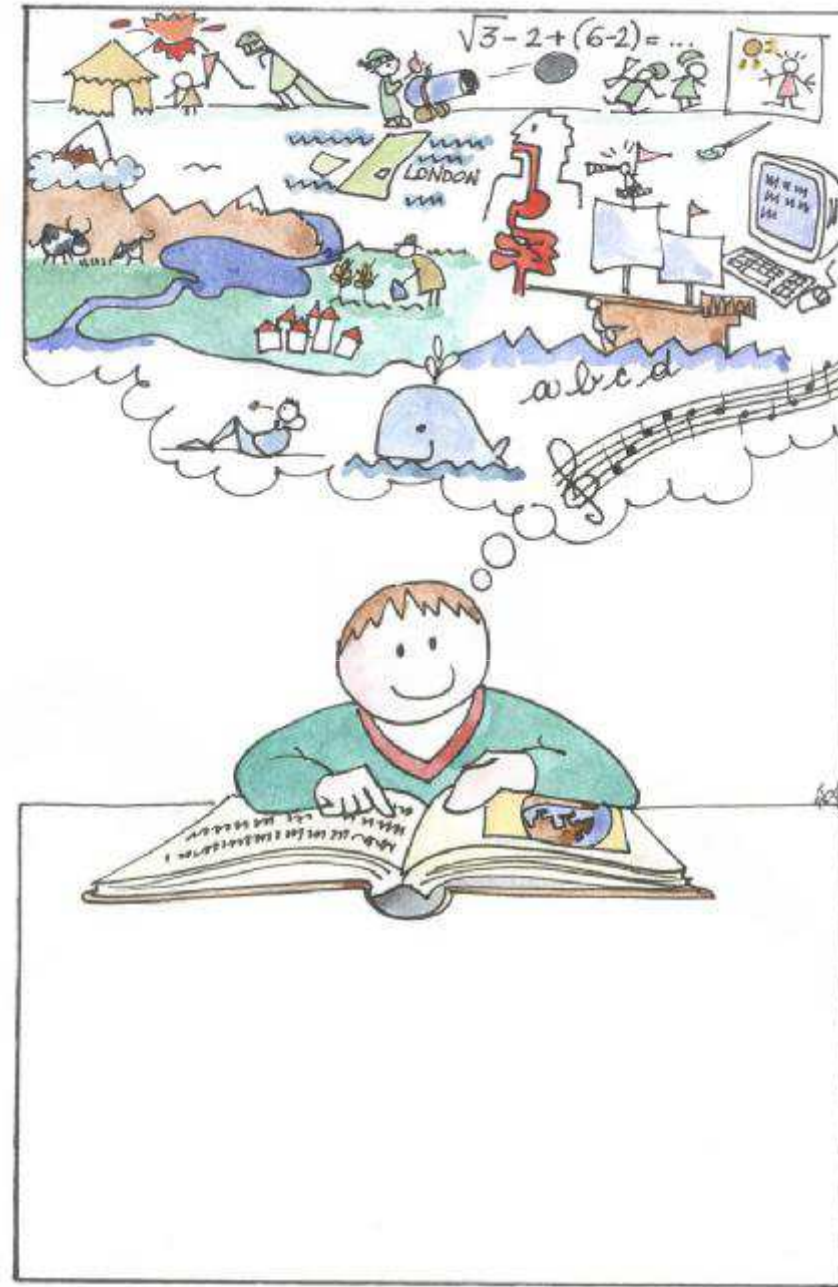
Ka dy periudha pushimesh:

- Dy javë për krishtlindjet (zakonisht 23 dhjetor deri në 6 janar)
- Rreth një javë për pashkët (në maj ose në prill).

Ditë të tjera pushimesh janë të shpërndara gjatë gjithë vitit shkollor dhe varen nga secila shkollë.

Shkolla do t'ju informojë në çdo rast nëpërmjet një lajmërimi në ditarin e fëmijës tuaj.

Kontrolloni gjithmonë ditarin !

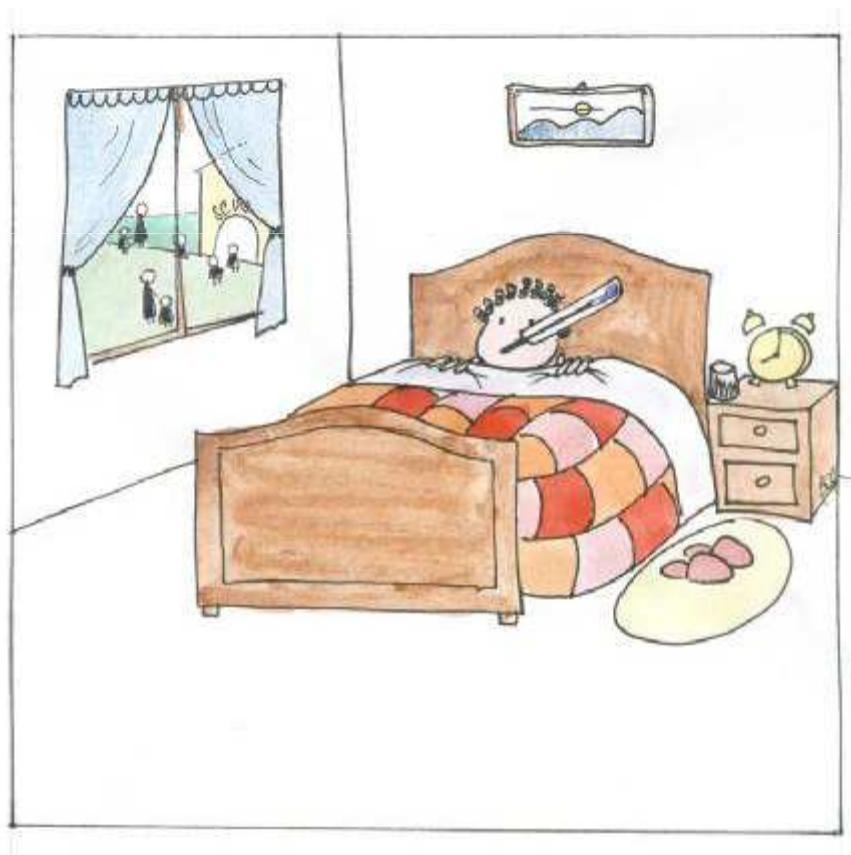

ASSENZE MUNGESAT

Ogni assenza deve essere sempre giustificata dai genitori.

Çdo mungesë duhet të justifikohet nga prindi.

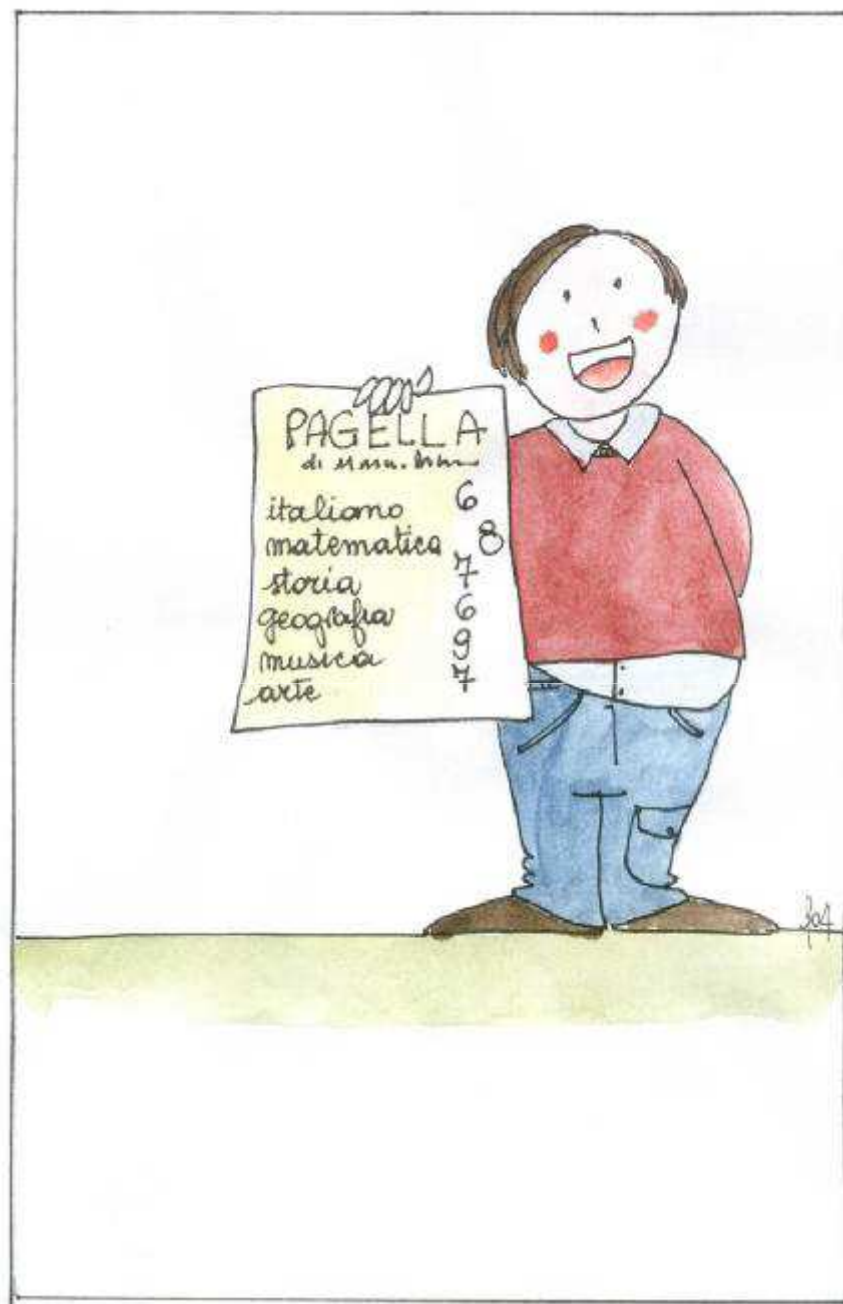
8. CHE COSA IMPARANO I BAMBINI A SCUOLA? ÇFARË MËSOJNË FËMIJËT NË SHKOLLË ?

Nella scuola primaria i bambini studiano:

- Lingua italiana
- Matematica
- Scienze
- Storia
- Geografia
- Tecnologia e informatica
- Inglese
- Disegno (arte e immagine)
- Ginnastica (scienze motorie)
- Educazione musicale (canto e musica)
- Religione (opzionale)

Në shkollën fillore fëmijët studiojnë:

- Gjuhën italiane
- Matematikë
- Shkencë
- Histori
- Gjeografi
- Teknologji dhe informatikë
- Gjuhën angleze
- Vizatim (art dhe pamje)
- Gjimnastikë (shkenca e lëvizjes)
- Edukim muzikor (këngë dhe muzikë)
- Mësim feje (mund të zgjidhni)

9. COME VENGONO VALUTATI I RISULTATI SCOLASTICI? SI VLERËSOHEN REZULTATET SHKOLLORE?

Ogni anno scolastico è diviso in due parti (2 quadrimestri):
Da settembre a gennaio e da febbraio a giugno.

A gennaio e a giugno gli insegnanti fanno una valutazione dei risultati scolastici del bambino e preparano un “documento di valutazione” che viene consegnato alla famiglia.

Le valutazioni sono espresse in decimi con i numeri da 1 a 10.
Sono promossi, cioè ammessi alla classe successiva, gli alunni che hanno i voti dal 6 al 10.

Il comportamento viene valutato con un giudizio.

Viti shkollor ndahet në dy pjese: (2 katërmujorë) :
Nga shatori në janar dhe nga shkurti në qershor.

Në janar dhe në qershor mësuesit vlerësojnë rezultatet shkollore të nxënësit dhe përgatisin një dokument vlerësimi që i dorëzohet familjes.

Vlerësimi shprehet me vlerën numerike nga 1 deri në 10.

Kalojnë klasën dhe pranohen ne klasën e mësipërme nxenesit që kanë notat nga 6 deri në 10.

Për sjelljen vlerësimi shprehet nëpërmjet gjykimit të mësuesit.

10. A CHE COSA SERVONO LE RIUNIONI TRA I GENITORI E GLI INSEGNANTI? PËRSE JANË TË RËNDËSISHME MBLEDHJET PRINDËR MËSUES?

Gli insegnanti periodicamente incontrano i genitori per parlare con loro del programma della classe, dei bambini, delle loro difficoltà e progressi.

Questi momenti di incontro sono molto importanti perché la scuola e la famiglia possono collaborare per l'educazione dei bambini e il loro buon inserimento.

Colloqui

Ogni insegnante comunica ai genitori il giorno in cui li può incontrare per parlare del bambino.

Anche i genitori possono chiedere un colloquio con gli insegnanti.

Se volete parlare del vostro bambino chiedete subito un colloquio agli insegnanti.

Mësuesit në mënyre periodike takohen me prindërit për të folur me ta mbi programin shkollor, për fëmijët, vështirësitë dhe progresin e tyre.

Këto takime janë shumë të rëndësishme sepse shkolla dhe familja mund të bashkëpunojnë për edukimin e fëmijëve dhe

Bisedat

çdo mësues i komunikon prindërve ditën në të cilën mund të takohen për të folur për fëmijën.

Edhe prindërit mund të kërkojnë një takim me mësuesit.

Nëse dëshironi të flisni për fëmijën tuaj kërkon menjëherë një takim me mësuesit.

11. SE IL BAMBINO NON SA L'ITALIANO? KUR FËMIJA NUK FLET ITALISHT?

Per aiutare il vostro bambino ad inserirsi nella classe e per insegnargli la nuova lingua, gli insegnanti organizzeranno dei momenti individualizzati e di piccolo gruppo delle attività di insegnamento dell'italiano orale e scritto.

In alcune scuole vi sono degli insegnanti specialisti che hanno il compito di insegnare l'italiano ai bambini stranieri, riunendoli in piccoli gruppi per alcune ore alla settimana.

Për të ndihmuar fëmijën tuaj që të integrohet në klasë dhe të mësojë gjuhën e re, mësuesit do të organizojnë momente individuale ose me grupe të vegjël për aktivitetet e mësimit të gjuhës italiane së folur dhe të shkruar .

Në disa shkolla janë të pranishëm mësues të specializuar që kanë për detyrë të mësojnë italishten nxënësve të huaj, nëpërmjet grupeve të vogla për disa orë në javë.

12. E SE NE VOLETE SAPERE DI PIÙ? NËSE DONI TË DINI MË TEPËR?

Non preoccupatevi!

Ci sono infatti dei centri che vi possono dare suggerimenti concreti:

- Via Tarvisio 13
tel 02 88448246 - 02 88448248
(Sportello informativo, Segretariato e servizio sociale, Pronta accoglienza, Orientamento al lavoro e formazione)
- Via Barabino 8
Tel. 02 88445453 - 02 55214981
(Sportello Centri di accoglienza, Sportello Richiedenti Asilo e Rifugiati, Orientamento e consulenza giuridica)
- Via Edolo 19
Tel. 02 88467581
(Interpretariato, Documentazione)
- USP /Centro Servizi Amministrativi
Via Ripamonti, 85
201141 Milano
Tel. 02 56666.1
uspmi@postacert.istruzione.it
- Centro Come
Via Galvani, 16
20124 Milano
Tel. 0267100792
www.centrocome.it
come@farsiprossimo.it ; info@centrocome.it

Naturalmente ci sono genitori stranieri che possono aiutarvi!!!

Mos u shqetësoni! Ka disa qendra që mund t'ju japin këshilla Konkrete

- Via Tarvisio 13
tel 02 88448246 - 02 88448248
(Sportel informacioni, Sekretari për shërbimin social, Mirëpritjen , Orientim për punën dhe formimin)
- Via Barabino 8
Tel. 02 88445453 - 02 55214981
(Sportel për Qendrat e mirëpritjes, Sportel për Personat që kërkojnë Azil ose Refugjatet, orientim dhe konsulencë juridike)
- Via Edolo 19
Tel. 02 88467581
(Përkthim dhe Dokumente)
- USP /Qendra e Shërbimit Administrativ
Via Ripamonti, 85
201141 Milano
Tel. 02 56666.1
uspmi@postacert.istruzione.it
- Qendra Come
Via Galvani, 16
20124 Milano
Tel. 0267100792
www.centrocome.it
come@farsiprossimo.it ; info@centrocome.it

Natyrisht ka edhe prindër të huaj që mund t'ju ndihmojnë!!

Questo fascicolo è tradotto in 15 lingue:

Albanese
Arabo
Bangla
Cinese
Cingalese
Francese
Hindi
Inglese
Portoghese
Rumeno,
Russo
Spagnolo,
Tagalog
Turco
Ucraino

Ky fashikull është përkthyer në 15 gjuhë:

Shqipe
Arabishte
Bangla
Kineze
Singaleze
Franceze
Indiane
Angleze
Portugeze
Rumune
Ruse
Spanjolle
Tagalog (gjuhën filipine)
Turqishte
Ukraine

* LA RIPRODUZIONE VIENE INCORAGGIATA CITANDO LA FONTE

* RIPRODHIMI INKURAJOHET DUKE PËRMENDUR PREJARDHJEN

BUONA SCUOLA!
MËSIM TË MBARË!

Progetto originale:

Arcangela Mastromarco

Rielaborazione:

Marina Carta

Michela Casorati

Centro COME

Cooperativa Farsi Prossimo

Traduzioni:

Progetto Mediante – Comune di Milano

Almira Myzyri

Disegni:

Benedetta Marasco

Projekti origjinal:

Arcangela Mastromarco

Rishikimi :

Marina Carta

Michela Casorati

Qëndra COME

Kooperativa Farsi Prossimo

Përkthimet :

Projekti Mediante – Komuna e Milano-s

Almira Myzyri

Ilustrimet

Benedetta Marasco